

Vec C-354/21

**Zhrnutie návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 98 ods. 1
Rokovacieho poriadku Súdneho dvora**

Dátum prijatia:

4. jún 2021

Vnútroštátny súd:

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas

Dátum rozhodnutia vnútroštátneho súdu:

2. jún 2021

Odvolaťel':

R.J. R.

Odporca:

Valstybės įmonė Registrų centras

PRACOVNÝ DOKUMENT

Predmet konania v konaní pred vnútroštátnym súdom

Odmietnutie zápisu vlastníckeho práva odvolateľa k nehnuteľnosti, t. j. k pozemku nachádzajúcemu sa v Litve, do katastra nehnuteľností na základe európskeho osvedčenia o dedičstve vydaného v Nemecku.

Predmet a právny základ návrhu na začatie prejudiciálneho konania

Výklad ustanovení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012; článok 267 ods. 3 ZFEÚ.

Prejudiciálna otázka

Má sa článok 1 ods. 2 písm. l) a článok 69 ods. 5 nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve vykladať v tom zmysle, že nebráni právnej úprave členského štátu, v ktorom sa nehnuteľný majetok nachádza, podľa ktorej možno zapísať vlastnícke právo do katastra nehnuteľností na základe európskeho osvedčenia o dedičstve iba v prípade, ak sú v tomto európskom osvedčení o dedičstve uvedené všetky údaje potrebné na zápis?

Citované ustanovenia práva EÚ

Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 zo 4. júla 2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve [(Ú. v. EÚ L 201, 2012, s. 107), ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 650/2012“]: odôvodnenia 7, 8, 18, 67 a 68, článok 1 ods. 2 písm. l), článok 63 ods. 2 písm. a) a b), článok 68 písm. l) a článok 69 ods. 1, 2 a 5.

Vykonávacie nariadenie Komisie (EÚ) č. 1329/2014 z 9. decembra 2014, ktorým sa stanovujú tlačivá uvedené v nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) č. 650/2012 o právomoci, rozhodnom práve, uznávaní a výkone rozhodnutí a prijatí a výkone verejných listín v dedičských veciach a o zavedení európskeho osvedčenia o dedičstve [(Ú. v. EÚ L 359, 2014, s. 30), ďalej len „nariadenie (EÚ) č. 1329/2014“]: článok 1 ods. 5, bod 9 a poznámka pod čiarou 13 k prílohe IV formulára V uvedeného v prílohe 5.

Citované ustanovenia vnútroštátneho práva

Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto registro įstatymas (zákon Litovskej republiky o katastri nehnuteľností, ďalej len „zákon o katastri nehnuteľností“; v danom prípade je relevantné znenie zákona č. XII-1833 z 23. júna 2015):

Článok 5

„...“

2. Správca katastra nehnuteľností je v súlade s postupom stanoveným právnymi predpismi zodpovedný za správnosť a ochranu údajov zhromaždených v katastri nehnuteľností. Správca katastra nehnuteľností zodpovedá len za súlad údajov zapísaných v katastri nehnuteľností s listinami, na základe ktorých boli tieto údaje zapísané“.

Článok 22

„Listiny potvrdzujúce vznik práv k nehnuteľnostiam, prípadné ťarchy ovplyvňujúce tieto práva a právne skutočnosti, na základe ktorých sa tieto práva zapisujú do katastra nehnuteľností, sú tieto:

...

(5) osvedčenie potvrdzujúce dedičské právo,

...

(10) iné dokumenty stanovené zákonom.“

Článok 23

„...“

2. Žiadosť musí byť predložená spolu s listinami potvrdzujúcimi vznik práv, v súvislosti s ktorými sa žiada o zápis, prípadné ťarchy ovplyvňujúce tieto práva a súvisiace právne skutočnosti. ...

3. Listiny, na základe ktorých sa potvrdzujú, vznikajú, zanikajú, postupujú alebo zaťažujú práva k nehnuteľnému majetku, ... musia spĺňať požiadavky právnych predpisov a musia obsahovať údaje potrebné na zápis do katastra nehnuteľností.

4. Listiny, na základe ktorých sa žiada o zápis, musia byť napísané čitateľne a musia obsahovať celé mená, priezviská, registrované názvy, adresy, identifikačné čísla osôb, ktorých sa zápis týka, ako aj individuálne číslo nehnuteľného majetku, ktorého sa zápis týka a ktoré sa prideluje v súlade s postupom stanoveným katastrom nehnuteľností. ...

...“

Článok 29

„Správca katastra nehnuteľností odmietne zapísať práva k nehnuteľnému majetku ... , ak sa pri preskúmaní žiadosti zistí niektorá z týchto skutočností:

...

(2) listina, na základe ktorej sa žiada o zápis, nespĺňa požiadavky tohto zákona,

...

(6) žiadosť alebo listina predložená správcovi katastra nehnuteľností neobsahuje údaje stanovené v predpisoch upravujúcich kataster nehnuteľností, ktoré sú potrebné na identifikáciu nehnuteľnosti a osôb nadobúdajúcich práva k nej...“

Pravidlá upravujúce kataster nehnuteľností schválené uznesením vlády Litovskej republiky č. 379 z 23. apríla 2014:

„... 14.2.2. Údaje identifikujúce nehnuteľný majetok:

14.2.2.1. katastrálne územie, katastrálny blok a katastrálne číslo pozemku,

14.2.2.2. individuálne číslo (identifikačný kód) parcely,

14.2.2.3. individuálne číslo (identifikačný kód) stavby,

14.2.2.4. individuálne číslo (identifikačný kód) bytu alebo priestorov ...“

Stručné zhrnutie skutkového stavu a konania

- 1 Odvolateľ R.J.R. má litovskú a nemeckú štátnu príslušnosť a bydlisko v Nemecku. J.M.R., matka R.J.R., zomrela 6. decembra 2015; v čase svojej smrti mala obvyklý pobyt v Nemecku. Odvolateľ, jediný dedič svojej matky, prijal celý jej majetok v Nemecku bez výhrad v súlade s postupom a lehotami stanovenými v nemeckom práve. Keďže pozostalosť pozostávala nielen z majetku, ktorý vlastnila jeho matka v Nemecku, ale aj z majetku nachádzajúceho sa v Litve, odvolateľ podal na príslušný nemecký súd žiadosť o vydanie európskeho osvedčenia o dedičstve v súlade s nariadením (EÚ) č. 650/2012. Dňa 24. septembra 2018 vydal Amtsgericht Bad Urach (Okresný súd Bad Urach) v Spolkovej republike Nemecko odvolateľovi osvedčenie o dedičstve č. 1 VI 174/18 (ďalej len „osvedčenie o dedičstve“), v ktorom sa uvádza, že G.R., ktorý zomrel 10. mája 2014, zanechal dedičstvo J.M.R., jedinému dedičovi, a európske osvedčenie o dedičstve č. 1 VI 175/18, v ktorom sa uvádza, že J.M.R., ktorá zomrela 6. decembra 2015, zanechala dedičstvo R.J.R. a že tento je jediným dedičom a dedičstvo prijal bez výhrad.

- 2 Dňa 15. marca 2019 podal odvolateľ na VĮ [Valstybės įmonė] Registrų centras (štátny podnik Centrum registrov) žiadosť o zápis svojho vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam zapísaným na meno jeho matky. Spolu so žiadosťou odvolateľ predložil osvedčenie o dedičstve a európske osvedčenie o dedičstve č. 1 VI 175/18 vydané 24. septembra 2018, kópie prekladov týchto dokumentov a kópie cestovných pasov Litovskej republiky vydaných J. M. R., G. R. a R. J. R. Dňa 20. marca 2019 bola žiadosť navrhovateľa zamietnutá rozhodnutím č. SPR4-340 VĮ Registrų centro Turto registrų tvarkymo tarnybos Nekilnojamojo majetku registro departamento Tauragės skyrius (Divízia odboru katastra nehnuteľností pre mesto Tauragė v rámci správy služieb nehnuteľností štátneho podniku Centrum registrov) (ďalej len „divízia“), ktorá uviedla, že európske osvedčenie o dedičstve č. 1 VI 175/18 neobsahuje údaje stanovené zákonom Litovskej republiky o katastri nehnuteľností, ktoré sú potrebné na identifikáciu nehnuteľného majetku, t. j. že v tomto osvedčení nie je uvedený majetok, ktorý odvolateľ zdedil. Odvolateľ sa proti rozhodnutiu divízie odvolal na VĮ Registrų centro Centrinio registratoriaus ginčų nagrinėjimo komisija (Komisia pre spory centrálného registrátora štátneho podniku Centrum registrov) (ďalej len „komisia“). Rozhodnutím č. CSPR-147 z 9. mája 2019 komisia v plnom rozsahu potvrdila pôvodné rozhodnutie divízie.
- 3 Keďže odvolateľ nesúhlasil s týmito rozhodnutiami divízie a komisie, napadol ich pred Regionų apygardos administracinis teismas (regionálny správny súd). Rozhodnutím z 30. decembra 2019 bola žaloba odvolateľa zamietnutá ako nedôvodná. Odvolateľ podal proti uvedenému rozhodnutiu odvolanie na Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas (Najvyšší správny súd Litvy) a okrem iného žiadal, aby sa Súdnemu dvoru Európskej únie predložila prejudiciálna otázka týkajúca sa výkladu nariadenia (EÚ) č. 650/2012.

Hlavné tvrdenia účastníkov konania vo veci samej

- 4 Odvolateľ uvádza, že prijal celé dedičstvo bez výhrad, a preto v súlade s nemeckým právom uplatniteľným na celé dedičstvo, vrátane toho v Litve, neexistuje žiadny základ, na základe ktorého by bolo možné v európskom osvedčení o dedičstve špecifikovať práva dediča alebo vyhotoviť zoznam majetku. Podľa odvolateľa nemecké dedičské právo stanovuje univerzálnu sukcesiu do práv poručiťky; keďže je teda jediným dedičom, prechádza na neho celý majetok poručiťky a v súlade s nemeckým dedičským právom nemožno zdedený majetok označiť ani inak špecifikovať; v takomto prípade nemecké súdy podľa ustálenej judikatúry neuplatňujú článok 68 písm. l) nariadenia (EÚ) č. 650/2012, ktorý stanovuje, že v osvedčení sa uvedie dedičský podiel, ktorý pripadá na každého z dedičov, a prípadne zoznam práv a/alebo majetku pre každého dediča, a tieto súdy do európskeho osvedčenia o dedičstve neuvádzajú žiadne údaje identifikujúce zdedený nehnuteľný majetok. Nariadenie (EÚ) č. 650/2012 neobsahuje žiadnu takúto požiadavku, ani požiadavku špecifikovať zdedený majetok alebo poskytnúť údaje identifikujúce takýto majetok pri podaní žiadosti o takéto osvedčenie. S odkazom na odôvodnenie 18 a článok 69 ods. 5

nariadenia (EÚ) č. 650/2012 a na bod 67 návrhov generálneho advokáta vo veci Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:387, odvolateľ uvádza, že tieto údaje uviedol vo svojej žiadosti o zápis a že to malo stačiť. Neuvedenie týchto údajov v európskom osvedčení o dedičstve podľa neho nemôže predstavovať prekážku zápisu nehnuteľného majetku, ktorý zdedil, najmä v prípade, ak je jediným dedičom tohto majetku. Údaje potrebné na zápis môžu byť uvedené prostredníctvom predloženia dodatočných dokumentov alebo informácií. Podľa odvolateľa by akýkoľvek opačný výklad bol v rozpore s cieľom nariadenia (EÚ) č. 650/2012, ktorým je zjednodušenie výkonu práv dedičov.

- 5 Odporca uvádza, že v súlade s odôvodneniami 18 a 68, článkom 1 ods. 2 písm. l), článkom 69 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 650/2012 a bodom 9 prílohy IV k formuláru V uvedeného v prílohe 5 k nariadeniu (EÚ) č. 1329/2014 sa v prípade dedenia nehnuteľností vzťahuje na zápis týchto nehnuteľností právo členského štátu, v ktorom sa nachádzajú, bez ohľadu na to, v ktorej krajine bolo európske osvedčenie o dedičstve vydané. Právne základy zápisu práv k nehnuteľnostiam (okrem iného osvedčenie o dedičstve) sú uvedené v článku 22 zákona o katastri nehnuteľností, preto nie žiadosť predložená odvolateľom, ale dokumenty uvedené v tomto právnom predpise musia potvrdzovať vznik práv, v súvislosti s ktorými sa žiada o zápis, a súlad s právnymi predpismi, a práve tieto dokumenty musia obsahovať údaje potrebné na zápis do katastra nehnuteľností. Odporca sa nestotožňuje s názorom odvolateľa, že z článku 29 ods. 6 zákona o katastri nehnuteľností vyplýva, že príslušné údaje možno uviesť aj v podanom návrhu. Odporca tiež poukazuje na to, že ani jedna z dvoch listín vydaných Amtsgericht Bad Urach v Spolkovej republike Nemecko nemôže byť podkladom pre zápis práv k parcele, ktorá bola vo vlastníctve G. R., do katastra nehnuteľností. Po prvé, osvedčenie o dedičstve č. 1 VI 174/18, v ktorom sa uvádza, že G. R. zanechal dedičstvo J. M. R., nemôže vyvolať právne účinky, ktorých sa odvolateľ domáha v Litovskej republike, a to z dvoch dôvodov: nespĺňa požiadavky na obsah a formu európskeho osvedčenia o dedičstve stanovené v článku 68 nariadenia (EÚ) č. 650/2012, a preto ho nemožno považovať za európske osvedčenie o dedičstve, ani za dokument vydaný v súlade s právom Litovskej republiky. Po druhé, európske osvedčenie o dedičstve č. 1 VI 175/18 nespĺňa požiadavky zákona o katastri nehnuteľností, pretože neuvádza žiadne individuálne číslo nehnuteľnosti pridelené v súlade s pravidlami upravujúcimi kataster nehnuteľností a neuvádza údaje potrebné na identifikáciu nehnuteľnosti. Odporca tiež zdôraznil, že odvolateľ sa domáha zápisu svojho vlastníckeho práva len k jednej parcele, ktorá bola vo vlastníctve G. R., ale k tejto parcele nebolo vydané žiadne európske osvedčenie o dedičstve a ani v európskom osvedčení o dedičstve č. 1 VI 175/18 neboli uvedené žiadne údaje alebo informácie o dedičstve po G. R. a jeho prijatí.

Stručné zhrnutie dôvodov návrhu na začatie prejudiciálneho konania

- 6 Vnútroštátny súd pri analýze príslušných ustanovení nariadenia (EÚ) č. 650/2012 a nariadenia (EÚ) č. 1329/2014 predovšetkým konštatuje, že v záujme efektívneho zabezpečenia práv dedičov a odkazovníkov a iných osôb blízkych zosnulému, ako

aj veriteľov poručiteľa, nariadenie č. 650/2012 stanovuje vytvorenie európskeho osvedčenia o dedičstve, ktoré musí umožniť každému dedičovi, odkazovníkovi alebo oprávnenej osobe uvedenej v osvedčení preukázať v inom členskom štáte svoj status a dedičské práva (rozsudok z 1. marca 2018, Mahnkopf, C-558/16, EU:C:2018:138, bod 36, rozsudok z 12. októbra 2017, Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:755, bod 59).

- 7 Podľa článku 69 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 650/2012 má osvedčenie predstavovať platný doklad na zápis práva k majetku, ktorý je predmetom dedičstva, do príslušného registra členského štátu. Podľa vnútroštátneho súdu však z ustanovení upravujúcich účinky osvedčenia vyplýva, že jeho držba sama osebe neznamena, že sa nemajú uplatniť zákonné podmienky zápisu nehnuteľností stanovené právom členského štátu, v ktorom sa nehnuteľnosť nachádza. Tento záver potvrdzuje aj vysvetlenie v odôvodnení 18 (nariadenia (EÚ) č. 650/2012), že „európske osvedčenie o dedičstve ... by predovšetkým malo predstavovať platnú písomnosť na zápis majetku, ktorý je predmetom dedičstva, do registra členského štátu. To by však orgánom, ktoré sa venujú registrácii, nemalo brániť v tom, aby osobu žiadajúcu o zápis požiadali o poskytnutie takých dodatočných informácií alebo predloženie takých dodatočných dokumentov, aké sa požadujú podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom sa vedie register“.
- 8 Ako vyplýva z bodu 67 návrhov generálneho advokáta Yvesa Bota zo 17. mája 2017 vo veci Kubicka, C-218/16, EU:C:2017:387, rozsah pôsobnosti nariadenia č. 650/2012 by sa mal obmedziť na osobitné podmienky postupu vykonávania zápisov do registra; preto sa v praxi na doplnenie európskeho osvedčenia o dedičstve môžu vyžadovať ďalšie dokumenty alebo informácie v prípade, že toto osvedčenie napr. neobsahuje dostatočne presné údaje na to, aby sa dal identifikovať majetok, ku ktorému treba zapísať prechod vlastníckeho práva.
- 9 V tejto súvislosti vnútroštátny súd zdôrazňuje, že podľa pravidiel vnútroštátnej právnej úpravy relevantných pre prejednávanú vec môžu byť údaje potrebné na zápis do katastra nehnuteľností uvedené len v listinách uvedených v článku 22 zákona o katastri nehnuteľností, a ak správca katastra dostane neúplné informácie, nemá diskrečnú právomoc riadiť sa údajmi, ktoré sú v súlade s týmto ustanovením uvedené v listine, ktorá sa nepovažuje za podklad na zákonný zápis.
- 10 Vplyv takýchto vnútroštátnych predpisov na práva dedičov sa musí posudzovať na základe ustanovení nariadenia (EÚ) č. 650/2012 a nariadenia (EÚ) č. 1329/2014, ktoré upravujú obsah osvedčenia. V článku 68 nariadenia (EÚ) č. 650/2012 sa uvádza, že „ak sa to požaduje na účely, na ktoré sa osvedčenie vydáva, uvedú sa v ňom tieto informácie“. V bode 1 tohto článku sa uvádza, že v osvedčení musí byť uvedený „dedičský podiel, ktorý pripadá na každého z dedičov, a prípadne zoznam práv a/alebo majetku pre každého dediča“. Účelom bodu 9 prílohy IV k formuláru V uvedeného v prílohe 5 k nariadeniu (EÚ) č. 1329/2014 (ktorý je povinný, ak je jeho účelom osvedčiť postavenie a práva dediča) je uviesť „majetok pridelený dedičovi, pre ktorý sa požaduje osvedčenie (spresnite, o aký majetok ide a uveďte príslušné identifikačné údaje)“. Poznámka pod čiarou č. 13

k tomuto bodu vysvetľuje, že je potrebné uviesť „či dedič získal vlastnícke alebo iné práva na majetok“ a uvádza, že „v prípade registrovaného majetku uveďte na účely jeho identifikácie informácie požadované podľa právneho poriadku členského štátu, v ktorom sa register vedie (napr. pre nehnuteľný majetok presná adresa majetku, kataster nehnuteľností, číslo parcely alebo katastrálne číslo, opis majetku)“. Ak teda osvedčenie obsahuje údaje uvedené v týchto ustanoveniach nariadení, osvedčenie predstavuje platnú listinu v Litovskej republike na účely zápisu majetku z dedičstva do katastra nehnuteľností, ako sa stanovuje v článku 69 ods. 5 nariadenia (EÚ) č. 650/2012.

- 11 Súdny dvor vo svojej judikatúre spresnil, že článok 67 ods. 1 nariadenia č. 650/2012 stanovuje povinnosť vydávajúceho orgánu použiť na účely vydania osvedčenia formulár V uvedený v prílohe 5 nariadenia č. 1329/2014 (rozsudok zo 17. januára 2019, Brisch, C-102/18, EU:C:2019:34, bod 30). Amtsgericht Bad Urach v Spolkovej republike Nemecko vydal európske osvedčenie o dedičstve č. 1 VI 175/18 na formulári V uvedenom v prílohe 5 k nariadeniu č. 1329/2014; k nemu je pripojená príloha IV potvrdzujúca postavenie a práva dediča. V bode 9 prílohy IV k formuláru V, ktorého účelom je špecifikovať majetok pridelený dedičovi, pre ktorý sa požaduje osvedčenie, však nie sú uvedené žiadne údaje. Z argumentov uvedených odvolateľom v jeho odvolaní a z citovanej judikatúry nemeckých súdov vyplýva, že vynechanie takýchto údajov nie je chybou orgánu, ktorý osvedčenie vydal.
- 12 Podľa vnútroštátneho súdu je v tejto súvislosti relevantné odôvodnenie 68 nariadenia (EÚ) č. 650/2012. Explicitne stanovuje, že „orgán, ktorý vydáva osvedčenie, by mal zohľadňovať formálne náležitosti nevyhnutné pre zápis nehnuteľného majetku v členskom štáte, v ktorom sa vedie register“. Treba však tiež pripomenúť, že zákonodarca EÚ pri formulovaní tohto stanoviska v preambule nariadenia nezaviedol kogentné právne ustanovenie vzťahujúce sa na orgán, ktorý osvedčenie vydáva; zákonodarca navyše toto stanovisko výslovne nezopakoval v článkoch nariadenia (EÚ) č. 650/2012.
- 13 Za týchto okolností má vnútroštátny súd vzhľadom na ciele sledované vytvorením európskeho osvedčenia o dedičstve a „na účely rýchleho, plynulého a účinného vyporiadania dedičstva s cezhraničnými dôsledkami v Únii“, o ktoré sa usiluje normotvorca Únie (v prvej vete odôvodnenia 67 nariadenia (EÚ) č. 650/2012), pochybnosti o výklade článku 1 ods. 2 písm. l) a článku 69 ods. 5 nariadenia č. 650/2012 a z tohto dôvodu žiada Súdny dvor o zodpovedanie prejudiciálnej otázky.